

[Statsministeren.]

Socialministeren, hævdede han, at i den Retning, denne Artikel gik, var der ingen som helst Indrømmelse antydet, altsaa med Hensyn til Prispolitikken. Det er jo ganske urigtigt at søge konstrueret nogen Uoverensstemmelse mellem den Politik, der føres, og den paagældende Artikel. Vi har givet meget betydelige Indrømmelser i den Retning, Socialministerens Artikel gaar, meget betydelige Indrømmelser i 1933 og videre i de Lovforslag, der ligger til Behandling i Landstinget om disse Emner, og skulde Fremtidens Udvikling igen slaa om, bevares, saa er der jo ingen, der er uvillig til at tale videre om de paagældende Forhold. Men i Øjeblikket tror jeg unægtelig, at Prishævningsvejen maa anses for at være lukket.

Venstre er igen naaet til at angribe Valutacentralen og saakaldet Planøkonomi. Jeg hørte ogsaa det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen sige, at der rettes Bebrejdelser mod Venstre, fordi det er gaaet ind i Planøkonomien. Nej, det har det ærede Medlem misforstaaet. Fra Regeringspartiernes Side rettes der i hvert Fald ingen Bebrejdelser; om det gøres fra konservativ eller andre Sider, ved jeg ikke, det blander jeg mig ikke i, men fra Regeringspartiernes Side er det ikke sket; tværtimod, vi paa-skønner denne Tilpasningsevne. Og jeg kan jo tilføje, at det, man nu benævner Planøkonomi, er jo ikke noget, som vi har mindste Anledning til at bebrejde danske Landmænd; det er fremtvunget af Forholdene ude i Verden, det er slet ikke nogen Opfindelse herhjemme. Det er slet ikke noget, vi i og for sig har Grund til at paa-skønne det danske Landbrug for at have grebet til, det var det nødt til, og derfor er der heller ingen Anledning til Bebrejdelser. Hundreder af Gange har vi fra vor Side anerkendt, at hele den Udvikling, der nu er kommet, og som nødvendiggør saadanne planøkonomiske Foranstaltninger — selv om de ikke er saa forfærdelig meget planøkonomiske, saa er det alligevel et Skridt i den Retning —, er en simpel Følge af Kontingentering, af Afspærring, Toldforanstaltninger og Planøkonomi i en Række Lande, Ting, som har medført dette System for Handel og Omsætning.

Men det ærede Medlem Hr. Krag kræver altsaa nu fri Handel og siger, at der ingen Fare er ved det, for man kan alligevel ikke købe flere Varer, end man har Penge til. Nej, det sidste er naturligvis rigtigt, delvis rigtigt, for der er dog nogle, der køber paa Kredit, og det kan man, selv i Udlandet. Men det er maaske det mindre

væsentlige; lad os holde os til, at det er rigtigt, at man kun kan købe, hvad man har Penge til. Men har man Penge, kan man ogsaa, naar der er fri Handel, købe, hvor man vil, og hvad man vil, og det vilde vist blive en højst ubehagelig Spas for Landbruget, hvis Forbrugerne af Kul og mangfoldige andre Ting fandt paa at købe dem, hvor det passede dem, og ikke, hvor det passede det danske Landbrug og det danske Landbrugs Kunder. Alt dette kender det ærede Medlem jo særdeles godt, og han har formentlig heller ikke glemt Valget i 1932, der netop var afgørende for Valutacentralpolitikken. At denne Institution saa, ved Siden af at sikre Landbruget en vis Afsætning, ogsaa har sikret noget forøget Beskæftigelse for danske Hænder i Industri og Haandværk, det kan der formentlig ikke være Grund til Vrede over, og navnlig bør denne Vrede ikke rettes mod en Institution, der er saa nødvendig under de øjeblikkelige Verdensforhold. Derfor, til Trods for, at det ærede Medlem Hr. Krag nu i Gaar krævede Ophævelse af det, der har været en Lykke for Landbruget i den svundne Tid, og for øvrigt for Landet som Helhed yderst gavnlige, nærer jeg ingen som helst Formodning om, at det ærede Medlems Ønske om, at denne Institution ophæves, skulde blive opfyldt. Tværtimod nærer jeg den sikre Tro, at saadan som Verden ser ud, er der ingen som helst Grund til at vente, at vi inden for en rum Tid kommer bort fra den Regulering af Handelen, som er en Nødvendighed i Øjeblikket.

Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller syntes at forstaa, at Valutacentralen baade havde hjulpet Erhvervene og fremmet Beskæftigelsen og derfor heller ikke, i hvert Fald ikke lige straks, kunde forsvinde. Men jeg forstaaer ikke det ærede Medlems Betragtninger, hans Krav om, at der skulde skrives ind og kontrolleres og reguleres over for saadanne Erhverv, som gennem Valutacentralen opnaaede en vis Hjælp og Beskyttelse. Det var ejendommeligt at høre just det ærede Medlem komme og forlange Indgriben over for de industrielle Erhverv, over for den Udnyttelse, der fandt Sted, eller den Adgang til at skaffe sig forøget Beskæftigelse, som de industrielle Erhverv opnaar ved Centralens regulerende Indflydelse. Man kan jo ikke, sagde det ærede Medlem, lade Industrierhvervene gaa fri, naar man forlanger Adgang til Indgriben for at kunne hjælpe Landbruget. Jeg synes, det var et højst ejendommeligt Afsnit af det ærede Medlems Tale. (Christmas Møller: Jeg sagde heller ikke det, Statsministeren nu